

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

ACTUAL QUESTIONS OF BIOLOGY AND MEDICINE

*24–25 травня 2018 року,
м. Старобільськ*

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ

**ДЗ «Луганський національний університет
імені Тараса Шевченка»**

ДЗ «Луганський державний медичний університет»

**Сумський державний педагогічний університет
імені А. С. Макаренка**

**Черкаський національний університет
імені Богдана Хмельницького**

АКТУАЛЬНІ ПИТАННЯ БІОЛОГІЇ ТА МЕДИЦИНИ

*Збірник наукових праць
за матеріалами XVI Всеукраїнської наукової конференції*

24–25 травня 2018 року, м. Старобільськ

**Старобільськ
ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка»
2018**

УДК 572.7+611(08)

ББК 28.7

A43

Редакційна колегія:

Клімочкіна О. М., доктор медичних наук, професор

Боярчук О. Д., кандидат біологічних наук, доцент

Виноградов О. О., кандидат медичних наук, доцент

Актуальні питання біології та медицини :

A43 зб. наук. праць за матеріалами XVI Всеукраїнської наук. конф., 24–24 травня 2018 р., м. Старобільськ. – Старобільськ : Вид-во ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2018. – 173 с.

У збірнику представлено матеріали XVI Всеукраїнської наукової конференції «Актуальні питання біології та медицини».

Рекомендовано для студентів, магістрантів, аспірантів, докторантів, викладачів та науковців, які займаються медико-біологічними проблемами.

УДК 572.7+611(08)

ББК 28.7

*Рекомендовано до друку Вченою радою
Луганського національного університету імені Тараса Шевченка
(протокол № 11 від 22 червня 2018 р.)*

© Колектив авторів, 2018

© ДЗ «ЛНУ ім. Тараса Шевченка», 2018

Зміст

Морфологическая картина слизистой оболочки желудка половозрелых крыс после введения циклоферона Андрушенко В. В.	12
Біотичні та абіотичні метали в організмі дітей промислового регіону Антонова О. В.	14
Показники, що свідчать про старіння імунної системи осіб, котрі навчаються чи працюють у закладах вищої освіти Бабенко А. С., Ємець Л. І., Золотоверха Е. О., Степаненко Д. А., Соколенко В. Л.	17
Зміни патоморфологічних показників тонкої кишки при механічній травмі Бабкіна О. П., Коробко І. С.	18
Математичне моделювання та порівняльний біомеханічний аналіз різних шинуючих конструкцій при іммобілізації фронтальних зубів нижньої щелепи методом скінчених елементів Біда В. І., Гурин П. О., В'юн Г. І.	22
Роль психологічного мікроклімату в академічних групах у соціально-гуманітарній роботі медичного вузу Білецька Е. М., Головкова Т. А., Землякова Т. Д.	23
Особливості інтенсивності електричної активності кори головного мозку в осіб чоловічої статі з територій посиленого радіоекологічного контролю Шосткинського району Сумської області Білокур Д. О.	25
Исследование свойств препаратов природного происхождения в экспериментальных условиях Бобро Е. В.	28

Програма корекції вікових змін шкіри з використанням квантової терапії	
Бондаренко О. В., Баннікова О. П.	29
Морфометрична конфігурація склепіння черепа	
Бондаренко О. В., Боярчук О. Д., Волкова К. Г.	32
Косметологічна програма корекції гіперпігментацій	
Бондаренко О. В., Мамедова К. А.	35
Цитокіновий та імунний статус хворих на хронічний періодонтит	
Бондарь О. О.	38
Ступінь дегрануляції нейтрофілів при ДВЗ-синдромі	
Боярчук О. Д., Скороход Н., Трунова Ю. Г.	40
Изучение динамики менструального цикла юных теннисисток в зависимости от полового соматотипа	
Бугаевский К. А., Черепок А. А.	42
Особенности значений пальцевого индекса у спортсменок, занимающихся панкратионом	
Бугаевский К. А., Черепок А. А.	46
Анатомо-морфологические особенности таза спортсменок разных соматотипов в атлетических видах спорта	
Бугаевский К. А., Черепок А. А.	49
Вплив толуолу на структуру, метаболізм і кислотну резистентність еритроцитів крові людини in vitro та їх корекція	
Бурцев О. В.	52
Теоретичне обґрунтування використання біосенсорного аналізу для визначення <i>Staphylococcus aureus</i>	
Буцик А. С., Гриценко Я. А.	54
Організація реабілітаційної допомоги пацієнтам після ампутації верхньої кінцівки	
Виноградов О. О., Малишев В. О.	56

Синдром гіпермобільності суглобів у підлітків Волошин О. М., Савченко І. І., Чумак О. Ю.	58
Влияние длительной ваготонии на структуру стенки брюшной аорты в эксперименте Гаврелюк С. В., Боярчук Е. Д.	60
Состояние клеточного звена иммунитета у больных хроническим периодонтитом Гайдаш Д. И.	63
Об аспектах воздействия паров моноциклических ароматических углеводов на организм на производстве Галузина Л. О.	65
Структурні перебудови судинного русла аденогіпофіза статевозрілих щурів-самиць в умовах підгострого впливу солей важких металів Гринцова Н. Б., Романюк А. М.	68
Стан клітинної ланки системного імунітету спортсменів різного рівня підготовки (к. м. с., м. с.) ігрових видів спорту Гужва О. І.	70
Можливості імунореабілітації спортсменів різного рівня підготовки (к. м. с., м. с.) ігрових видів спорту Гужва О. І.	72
Морфологічно-адаптаційні зміни стінки жовчного міхура та міхурової протоки в різні періоди життя людини Дубінін С. І., Улановська-Циба Н. А., Передерій Н. О., Рябушко О. Б., Ваценко А. В., Пілюгін В. О., Овчаренко О. В.	74
Порушення адаптаційних показників серцево-судинної системи організму студентів різних медичних груп Єфімцева Ю. В., [Іванюра І. О.]	77

Вплив стресового фактору на студентів медиків під час сесії Жалдак Д. О., Тіль Х. Т.	79
Експериментальна методологія у процесах ідентифікації наукової медичної інформації Закрутько Л. І., Ільницька Л. В.	81
Типологічні особливості гемодинаміки у дітей при фізичних навантаженнях (огляд літератури) Кабашенко А., Маняха Г., Боярчук О. Д.	83
Міжстатеві відмінності організації циркадіанних ритмів показників прооксидантно-антиоксидантного балансу у здорових щурів Калько К. О., Дроговоз С. М., Міщенко О. Я., Іванцик Л. Б.	84
Здоров'язбереження учнів як пріоритет сучасної шкільної освіти Карпенко М. І.	85
Механизм образования тиреоидных гормонов. Нарушения функций щитовидной железы: гипо- и гиперфункция (обзор литературы) Кириченко К. Н., Козлова Ю. В.	88
О возможности консервативного лечения травматических эпидуральных гематом Козинский А. В., Селезнева С. В., Мельниченко А. С., Калач А. В.	91
Исследование функциональных показателей лиц с черепно-мозговой травмой Козловская Е. Н.	92
Стан перекисного окиснення ліпідів печінки щурів за дії біологічно активного та неорганічного йоду при експериментальному ожирінні Копчак Н. Г., Покотило О. С.	95

Огляд проблеми пов'язаної з захворюванням на цукровий діабет в Україні Куліков Д. А.	97
Вплив стресового фактору на загострення хронічних дерматозів у зоні проведення АТО Ларіонова Л. Ю., Чеберніна І. О., Саламадзе О. А.	102
Медико-біологічні аспекти патогенного впливу на організм людини факторів зовнішнього середовища Лиса О. М.	104
Комплексна оцінка психометричних характеристик української версії опитувальника Наето-QoL Маркін А. І.	107
До питання адаптації студентів-медиків до фізичних навантажень Мороз Д. В., Волкова Ю. В.	110
Імунні та метаболічні порушення у хворих на оперизувальний лишай Новицький О. М.	112
Роль індивідуальних властивостей нейродинамічних функцій організму в характері пристосувальних реакцій вегетативних систем Обод М. В., [Іванюра І. О.]	115
Оцінка функції нирок щурів під впливом вживання нативної та трансгенної сої Омельченко Н. М., Дроник Г. В.	118
Ефективність гамаліну у хворих на герпетичний кератокон'юнктивіт (клінічний експеримент) Пантелєєв П. Г.	121
Проблема пассивного курения и метаболіческие изменения в крови Пикас О. Б., Пикас Г. Б.	123

нейтрофілів, що включають менше 10 гранул, відбувалося на 19-ту добу експерименту.

Таким чином, при розвитку експериментальної моделі ДВЗ-синдрому в стадію гіперкоагуляції фіксувався помірний ступінь дегрануляції і переважання нейтрофілів, що містять до 10 гранул, тоді як в стадію гіпокоагуляції, ступінь дегрануляції нейтрофілів був виражений з переважанням клітин, що містять менше 10 гранул.

Доказом дегрануляції нейтрофілів є підвищення рівня маркерного ферменту азурофільних гранул – кислої фосфатази – в плазмі крові в усі терміни експерименту. Максимальна дегрануляція і активність кислої фосфатази спостерігалися в стадію гіпокоагуляції при ДВЗ-синдромі.

Таким чином, ступінь дегрануляції нейтрофілів в крові відповідає ступеню тяжкості перебігу ДВЗ-синдрому і досягає максимальних значень в стадію гіпокоагуляції.

УДК 611.08-572.512

Изучение динамики менструального цикла юных теннисисток в зависимости от полового соматотипа
Бугаевский К. А., Черепок А. А.

Институт здоровья, спорта и туризма Классического частного университета (Запорожье)
Запорожский государственный медицинский университет

Сегодня одной из активно изучаемых вопросов является состояние современного женского спорта. Это связано с тем, что в последние десятилетия женщины разных возрастных групп всё активнее осваивают многие виды спорта, как изначально женские, так и, традиционно считавшиеся мужскими. Адаптационные изменения во многих органах и системах под воздействием спортивных нагрузок, напрямую замыкаются на репродуктивных способностях женщин-спортсменок,

зачастую приводя к значительным изменениям в их фертильности. Данная проблема может быть отнесена к разряду социальных, так как демографические показатели в любой стране напрямую связаны со способностью женщин репродуктивного возраста беременеть, вынашивать и рожать.

Исследование проводилось на базе спортивных клубов г. Новая Каховка, Херсонской области, занимающихся подготовкой теннисисток. В исследовании приняли участие спортсменки юношеского возраста ($n = 12$), занимающиеся теннисом.

При определении параметров овариально-менструального цикла (ОМЦ), нами проводилась оценка следующих репродуктивных показателей: возраст наступления менархе, сроки установления ОМЦ, его клинические проявления, продолжительность, длительность и свойства менструального кровотечения.

В группе спортсменок юношеского возраста ($n = 12$), после обработки и анализа полученных материалов исследования, нами были получены следующие результаты: спортивная квалификация спортсменок, принявших участие в проводимом исследовании – от I разряда до кандидата в мастера спорта (КМС) и мастера спорта (МС). Стаж занятий данным видом спорта – от двух до семи лет. Частота тренировок – 4–6 раз в неделю, от 2 до 4 часов. Средний возраст у спортсменок юношеского возраста – $19,58 \pm 0,68$ лет.

Установлено, что 9 (75,00%) спортсменок группы юношеского возраста, начали свои занятия теннисом до наступления у них менархе (первой менструации). После проведения анкетирования и дополнительного интервьюирования, был проведён анализ полученных особенностей ОМЦ в группе юных спортсменок ($n = 12$), результаты которого следующие: срок наступления менархе в группе – $13,94 \pm 0,66$ лет, срок установления менструального цикла – $2,14 \pm 0,47$ года, длительность менструального цикла –

43,47 ± 0,8 3дня, длительность менструального кровотечения – 2,21 ± 0,25 дня.

Также было установлено, что у 9 (75,00%) юных спортсменок, именно у тех, которые начали занятия спортом до наступления менархе, определено более позднее, чем в популяции, наступление первой менструации. Помимо этого, установлено, что сроки установления и стабилизации ОМЦ после менархе были пролонгированы, в первую очередь у юных спортсменок, начавших занятия спортом до наступления первой менструации. Также у них были зафиксированы многочисленные, зачастую комбинированные нарушения овариально-менструального цикла, в виде явлений гипоменструального синдрома, с клиническими проявлениями олиго-опсо и гипоменореи и / или вторичной аменореи.

Подобные проявления характерны для 4 (33,33%) спортсменок, у которых был определён андроморфный половой соматотип и у 5 (41,67%) теннисисток с мезоморфным половым соматотипом. Спортсменок со вторичной аменореей, с отсутствием менструации в сроки от 60 и более дней, было выявлено 3 (25,00%). Все они входят в группу спортсменок с андроморфным половым соматотипом.

У 11 спортсменок (91,87%) – у всех девушек из групп с андроморфным и мезоморфным половыми соматотипами, и у одной спортсменки с гинекоморфным соматотипом, выявлены выраженные проявления альгодисменореи и предменструального синдрома (ПМС). У ещё одной спортсменки с гинекоморфным половым соматотипом, на фоне формирующегося гипоменструального синдрома, определены умеренные проявления ПМС и альгодисменореи.

После проведения необходимых антропометрических измерений у спортсменок исследуемой группы (n = 12) – ширины плеч (биакромиальный размер) и ширины таза (бикристарный размер), были получены следующие результаты: ширина плеч составила 36,87 ± 0,79 см, ширина таза – 27,05 ± 0,23 см. Согласно данным проведённого анализа

результатов, можно утверждать, что у спортсменок данной группы показатели ширины плеч (ШП) значительно превышают размеры ширины их таза (ШТ). При этом, значения ширины таза не соответствуют общепризнанным анатомическим показателям нормальных размеров ширины таза (*d. cristarum*), равняющегося 28–29 см.

После определения антропометрических показателей ШП и ШТ, нами было проведено математическое исчисление значений индекса полового диморфизма (ИПД) и выделение половых соматотипов в исследуемой группе, согласно критериям классификации по Дж. Таннеру и У. Маршаллу, с выделением гинекоморфного, мезоморфного и андроморфного половых соматотипов у спортсменок. Гинекоморфный половой соматотип был определён у 2 (16,67%) юных спортсменок, мезоморфный – у 6 (50,00%), андроморфный – у 4 (33,33%) теннисисток.

Обращает на себя внимание тот факт, что в группе юных теннисисток присутствуют спортсменки, с выявленными мезоморфным – 14 (53,85%) и андроморфным – 6 (23,08%) половыми соматотипами. Также у 2 (16,67%) спортсменок в обеих группах пока сохранён гинекоморфный половой соматотип. После опроса спортсменок с гинекоморфным половым соматотипом, было установлено, что девушки имеют ещё незначительный спортивный стаж – от 1 года до 2,5 лет. У спортсменок, имеющих стаж занятий теннисом более 3-х лет доминирует мезоморфный и андроморфный половые соматотипы.